

[Accueil](#)[Revenir à l'accueil](#)[Collection Mythologiae libri decem, Venise, Segno della Fontana, 1567](#)[Collection Mythologia, Venise, 1567 - Livre VIII](#)[Item Mythologia, Venise, 1567 - VIII, 14 : De Arione](#)

Mythologia, Venise, 1567 - VIII, 14 : De Arione

Auteur(s) : Conti, Natale

Collection Mythologia, Venise, 1567 - Livre X

Ce document a pour résumé :

[Mythologia, Venise, 1567 - X \[111\] : De Arione](#)

Collection Mythologia, Francfort, 1581 - Livre VIII

[Mythologia, Francfort, 1581 - VIII, 14 : De Arione](#) est une version augmentée de ce document

Collection Mythologie, Paris, 1627 - Livre VIII

[Mythologie, Paris, 1627 - VIII, 15 : D'Arion](#) est une transformation de ce document

Collection Mythologie, Lyon, 1612 - Livre VIII

[Mythologie, Lyon, 1612 - VIII, 14 : D'Arion](#) est une transformation de ce document

Informations sur la notice

Auteurs de la noticeÉquipe Mythologia

Mentions légales

- Fiche : Projet Mythologia (CRIMEL, URCA ; IUF) ; projet EMAN, Thalim (CNRS-ENS-Sorbonne Nouvelle). Licence Creative Commons Attribution - Partage à l'Identique 3.0 (CC BY-SA 3.0 FR)
- Images : Münchener DigitalisierungsZentrum (MDZ).

Présentation du document

PublicationVenise, Comin da Trino, 1567

ExemplaireMunich (Allemagne), Münchener DigitalisierungsZentrum (MDZ),

Res/4 Ant. 50

Formatin-4

langue(s)

- Grec ancien
- Latin

Pagination256v°-257v°

Des dieux, des monstres et des humains

Entités mythologiques et historiques [Arion](#)

Notice créée par [Équipe Mythologia](#) Notice créée le 30/04/2018 Dernière modification le 28/04/2023

Mythologiæ

& hyemis initium significant. Cum vero Orion oppositum habeat Scorpionem, videtur semper illum fugere ex eodem hemisphærio, quare de illo fabula conficta est. Atque tot breuiter ea sunt, quæ pertinent ad physicam rationem. Cum multa passum fuisse propter libidinem dixerint Orionem antiqui, significare voluerunt nihil illegitimum non fore calamitosum. Alii inuisam esse Diis immortalibus & iniucundam omnem arrogantiam per hanc fabulam significari maluerunt, cum soli Deo, siqua in re præstiterimus, honor & gloria pro illa præstantia à nobis tribuenda sit. Nam idcirco Deorum iussu à scorpione ictus interiit Orion, quod Diis etiam præsentibus gloria-retur, quod nulla esset adeo immanis fera, quæ illum posset deuitare. At nunc de Arione dicamus.

De Arione,

Cap. XIII.

ARION patria Methymæus, quibus ortus sit parentibus, non constat, quos ego sanè obscurissimos fuisse crediderim: quippe cum solus fortunæ euentus, & ars rectè pulsandæ citharæ Arionem ipsum illustrauerint. Floruit autem Arion quo tempore Periander Corinthi imperauit, ut ait Herodotus in Clío. Scribit hunc Herodotus primùm Corinthi apud Periandrum tyrannum diu fuisse, ac postea cupiuisse in Italiam & in Siciliam nauigare, vbi cum ingentem vim pecuniarum meruisset ob artis suæ præstantiam, tum rursus optauit Corinthum redire. Hic cū esset Tarenti nullis nauis se suaque committere, quàm Corinthiis maluit: mercatus est igitur atque conuenit de nauo cum hominibus Corinthiis, quos cum sibi insidias struere plurimum à terra distantes persensisset, ut ipso cæso pecunia tuto potirentur, rogauit ut liceret saltem cygnorum more sibi funebre carmen canere, hisque pecuniam profudit, ut ea ratione experiretur, an animos illorum placare posset. Illi igitur his minime persuasi, iusserunt ut vel se ipsum occideret, quod sepulturam consequeretur, vel in mare quàm citissime defligeret. At

30 Arion ita spe frustratus, cum sentiret illos nulla cantus suauitate deliniri, vbi legem Orthiam tecinisset, se cum toto apparatu, quem canaturus susceperat, in mare de proa deiecit; deinde nauæ Corinthum adierunt. Dicuntur delphines hunc in Tegarū expulsiisse, quos, dum ferretor, suauitate cantus pro mercede demullebat. Atqui rem totam non minus luculenter expressit Ouid. lib. 2. Fast. quam Plutarchus etiam in Cōuiuio, aut Hero. his carminibus;

40 Quod mare non nouit? quæ nescit Ariona tellus?
 Carmine currentes ille tenebat aquas.
 Sæpe sequens agnam lupus est à voce retentus.
 Sæpe auidum fugiens restitit agna lupum.
 Sæpe canes, leporesq; vna iacere sub vmbra:
 Et stetit in saxo proxima cerua leæ.
 Et sine lite loquax cum Palladis alite cornix
 Sedit, & accipitri iuncta columba fuit.
 Cynthia sæpe tuis fertur vocalis Arion,
 Tanquam fraternis obstupuisse modis.
 Nomen Arionium Siculas impleuerat vrbes,
 Captaq; erat Lyricis ausonis ora sonis.

Inde

Inde domum repetens puppim conscendit Arion;
 Atq; ita quælitæ arte forebat opes.
 Forſitan infelix ventos, vndaſq; timebas.
 At tibi naue tua tutius æquor erat.
 Nanq; gubernator diſtricto conſtitit enſe,
 Cæteraq; armata conſeia turba manu.
 Ille metu pauidus mortem non deprecor inquit.
 Sed licetæ ſumpta pauca referre lyra.
 Dant veniam, ridentq; moram, capit ille coronam,
 Quæ poſſet crines Phœbe decere tuos. 10
 Induerat Tyrio diſtinctam murice pallam.
 Reddidit iſta ſuis pollice choriſa ſonos.
 Flebilibus numeris veluti canentia dura
 Traiectus penna tempora cantat olor.
 Protinus in medias ornatus deſilit vndaſ:
 Spargitur impulſa cæcula puppis aqua.
 Inde (hæc maius) tergo delphina recutuo
 Se memorant oneri ſuppoſuiſſe nouo.
 Ille ſeder, citharamq; tenet, præciumq; vehendi
 Cantat, & æquoreas carmine mulcet aquas. 20

Arion igitur cum eo apparatu Corinthum profectus rem totam Periandro aperuit; qui cum prius non credidiſſet, Arionem dedit in cuſtodias, nau-
 taſque ad ſe advocatos, quid audiſſent, de Arione percunctatus eſt. cum illi
 dicerent eum eſſe iocolumem in Italia, quodque illum Tarenti reliquiſſent,
 accerſitus eſt illuc Arion qualis in mare deſilierat; tum obmutuerunt nau-
 te, neque facinus negare quidem auſi ſunt, quare vltimo ſupplicio fuerunt
 affecti. ſuit eximius omnino citharæduſ Arion, ac poeta nobilis diſtyram-
 bicus nemini mortalium ſecundus eo tempore in arte reſtè pulſandæ citha-
 ræ: quem cyclicos choros primum omnium inueniſſe ſcripſit Hellanicus in
 Cranalcis, & Nicæarchus atque Demarchus in libro de Dionyſiacis certa-
 minibus: quamvis Antipater & Euphronius in ſuis commentariis inuen-
 tum illud Lago Hermioneo tribuerint. fabulati ſunt præterea antiqui del-
 phinum illum, qui ſeruauit Arionem, ad perpetuam illius beneficentiæ me-
 moriam inter ſydera fuiſſe relatum, vt ait Ouid. ibidem;

Dii pia facta vident: aſtris delphina recepit
 Iupiter; & ſtellas iuſſit habere nouem.

Alii tamen maluerunt delphinum inter ſydera fuiſſe relatum, quia Neptu-
 no conciliari Amphitriten, at Nemippus quis dux in honorem Apollinis
 fuerit Cretenſibus in Delphos. Lucianus in dialogis marinorum Deorum
 eam pecuniam Corinthi illum comparaiſſe inquit, cum eſſet apud Perian-
 drum: atq; nauiganti ad Methymnos in patriam, illud contigiſſe. atq; tot
 ab antiquis dicta fuerunt de Arione: quæ quod fabuloſa ſint, nemini obſcu-
 rum eſt. Nam quæ de Delphinis dixerunt antiqui, quod homines ab iis ſer-
 uati fuerint, ſomnii ſimillima ego eſſe cenſeo, quippe cum ſit eadem ſem-
 per animalium natura, neque tamen quiſquam ab illis ad hæc uſque tem-
 pora ſeruatus narretur à delphinis: & tamen infinitus propè eſt numerus
 eorum, qui in mari perierunt. ac cum in mare ſe præcipitaſſet, magis pro-
 babile eſt natantem & veſtibus ſuſtentatū Arionem à nautis Tænariis fuiſſe

T t t exceptum

Mythologia

exceptum, & in nauis cui picti fuissent verinque in prora delphines in Texn-
rum fuisse portatum, ut scriptum reliquit Antimenides in primo lib. histo-
riarum. verum ut sententiam tandem antiquorum ex his exprimamus, si-
gnificare voluerunt per hanc fabulam omnium scelerum Deos esse ultores ;
quippe cum animalia quoque rationis expertia & vocis, soleant aliquando
Diis ita volentibus esse sceleratorum accusatores, & innocentibus homini-
bus opem ferre ; omneque beneficium diis gratum contingere, quod in virū
bonum confertur. at de Arione satis, nunc de Amphione dicamus.

10

De Amphione .

Cap. XV.

Amphionem etiam citharædum non solum musicæ artis peritia, sed etiā
fortunæ inconstantia, & calamitatum cumulus illustravit. fabulantur
hunc & Zethum eius fratrem fuisse Iouis & Antiopes filios : nam An-
tiopie filia Nyctei & Androchoes à Ioue in satyrum cōuerso compressa fuit,
atque grauida facta Nyctei patris minis territa in Sicyonem ad Epopeum
profugit, vbi cum Zethum & Amphionem peperisset, illos dedit in Cithæ-
ronem cuidam bubulco alendos. Nycteus grauiter ferens filix fugam, cum
hortatus fuisset Lycum fratrem negotium ne negligeret, moritur. at Lycus
cum delecta manu militum repentino aduentu Epopeum trucidauit vbe
potitus, captiuamque duxit Antiopen, quam Dirce vxori in custodia dedit.
nec multo post collecta pastorum manu cum cognouissent ex alumno qui
essent Zethus & Amphion ipsum patrum & Dircen ceperunt & ipsi repen-
tino aduentu, Dirceque crudeliter laniata moniti sunt à Mercurio ut Ly-
cum imperare permitterent ; ut scriptum fuit à Nicocrate in rebus Cypriis.
sic autem de illa Antiopæ quod odio esset patri meminist Apollon. lib. 4.

20

ὄδρα δὲ Ἀντιόπης ἐκείνης ἀπὸ τοῦ Νυκτεῦς

Oderat Antiopen sic lapsa tempore Nycteus.

Alii crediderunt Antiopen Amphionis matrem filiam fuisse Asopi, ut scri-
psit Apollon. lib. 1.

30

ὅτι τὸν ἀσπίον ἀσπίον ἀσπίον ἴσθι δὴ

Ἀμφίον καὶ Ζῆτον. ἀσπίον τὸν ἴσθι δὴ

ἀσπίον ἴσθι.

Zetus & Amphion aderant duo pignora clara

Asopi Antiopes ; nondum turrata manebant

Mœnia Thebarum.

Diophanes libro primo Ponticarum historiarum vbi scripsit de Antiopæ ma-
tre Aetææ, Amphionem & Zethum non Iouis, sed Theoboontis filios fuisse
inquit, quod etiam testatur Zet. hist. 13. chil. primæ. Epimenides Corcy-
rus Amphionem scripsit tractandis lyrae fidibus Mercurio vsurum fuisse ma-
gistro, atque adeo admirabilem fuisse illius cantum, ut feræ & saxa illum se-
querentur, nō minus quam Orpheum Calliopes filium, ut ait Pauf. in Bœo-
ticiis. nam hunc etiam lyram à Musis primum accepisse scriptum reliquit
Antimenides lib. primo historiarum, & Pherocydes lib. 10. At vero Diosco-
rides Sicyonius ab Apolline lyram illi datam fuisse memorat. Hanc autem
celebritatem nominis in musicis consecutus est Amphion quod ob affinita-
tem cum Tantalō modulos edoctus fuit à Lydis, primusque tres chordas ad-
didit tetrachordo à superioribus musicis inuento, ut ait in lib. 1. de Musica

40

Aristocles